

fitanis maiora nonnulla tormenta peritofque eorum libratores deposcat. Erat Christianorum Præfectorum mens, eadem occasione Patres ac rem Christianam apud Sinas restituere. Placuit res Imperatori: Patres, qui hætenus occulte rem Divinam procurabant, adesse iubentur; novi non pauci admissi cum Lusitanis militibus sunt: ita res Christiana, consensu Imperatoris, ad hæc usque tempora, fremente dæmone ac Christianæ Religionis inimicis, perbelle processit, continuoque augetur. Ac Deus quidem Imperatoris in rem Christianam amorem liberalissime remuneratus est. Antequam enim Lusitanica advenirent subsidia, & Tartari omnino ex Leaotung ejecti sunt, & incolæ nimiam Tartari Regis crudelitatem detestantes, advenientibus Sinis ultro portas aperuere, in præsidia sic insurgentes, ut ipsam etiam metropolim Leaoyang recuperarint. Nam Rex Tartarus, aliis bellis in Tartaria occupatus, subvenire in tempore non potuit. Ita partim res Imperii respirarunt, partim Tartari repressi sunt.

Tartari omnino ejcuntur.

Iterum Tartari bellum movent.

Leaoyang urbs iterum obsidetur ac capitur.

Proditor Sina.

Ceterum quamvis instabilis fortuna Sinis lætiorem ostenderet vultum, quæta tamen, more suo, non fuit. Nam Rex Tartarus, confectis in Tartaria rebus, iterum in Leaotung irrupit, ac præmissis sexaginta equitum millibus imperavit, ut metropolim Leaoyang obsidione cingerent; se deinceps priorem exercitum cum majoribus copiis subsequiturum. Quadraginta horarum spatio munitissima urbs iterum in Tartarorum pervenit potestatem, quibus tanta contentione utrimque pugnatum est, ut ex Sinico præsidio triginta millia desiderarentur. Nec Tartaris incruenta victoria fuit: magnam enim & quantam vix antea stragem acceperunt, viginti millibus suorum desideratis: imo urbem non recuperassent, nisi à Sinico Præfecto, ingentibus sponsionibus corrupto, porta, ut Sinæ loquuntur, aperta fuisset. Vtut fuerit, Tartari urbem receperunt: Prorex dolore victus suspensio vitam abruptit: Visitator Regius vivus in hostium venit potestatem; numquam tamen Tartaris honorem aut nomen Regium dare voluit, indignum ducens, Barbaro se submittere. Ea constantia ab ipsis hostibus laudata, libertatem obtinuit. Verum qui ab hoste vita donatus est, illo longe crudelior, eam laqueo sibi ipse ademit, quod sciret, more gentis, apud Sinicum Imperatorem mortis se esse reum, quia infeliciter pugnarat. Occupata in hunc mo-

dum urbe, Tartari civibus edicto publico significarunt, neminem se occisuros, si more Tartarico capillos raderent, ac vestes Tartaricas induerent. Tartari enim (ut ex occasione nonnullos eorum describam mores) capillos non alunt; caput continuo radunt; barbam etiam totam eradicant, oblongis relictis mystacibus; in occipite modicos sinunt excrecere capillos, quos pulchre contexunt, & ab humero quasi caudam contemptim demittunt: biretum capiti æquale rotundum gerunt, at humile; hoc pretiosæ pellis fascia per circuitum ambit, ad duorum vel trium digitorum latitudinem (ea plerumque castoris vel zibellinarum est;) hæc pellis aures, frontem ac tempora à frigore defendit: quantum vero bireti supra pellis fasciam eminet, tantumdem rubra byssus undique sparsa tegit, vel nigri aut purpurei equorum crines, quos pulcherrime tingunt: gestamen plane commodum nec inconcinnum. Vestes illis sunt oblongæ, ad talos usque demissæ, sed strictis manicis (non latis, ut Sinarum sunt) & parum ab Hungaricis aut Polonicis differunt: manicæ in equinæ ungulæ figuram desinunt: cingulo se stringunt, ex quo à lateribus utrimque strophila pendent, ad faciei manuumque munditiem: cultellus etiam ad usus pendet, & marsupia duo, in quibus tabacum aut similia servant. Sinistro latere ex eodem cingulo acinacem ita suspendunt, ut acumen præcedat, manubrium à tergo eleveatur; unde etiam à tergo dextera manu extrahunt cum pugnant, quod una manu fit absque vaginæ contactu. Calceis vix utuntur; ocreas sine calcaribus adhibent, ex curato equino corio, aut serico panno factas; soleas sæpe ad trium digitorum altitudinem pulchre æquales extollunt: stapedes equitando adhibent; ephippia nostris humiliora sunt, & latiora. Ceterum satis pulchra faciei ac corporis constitutione sunt, albo colore; latam plerumque ut Sinæ faciem habent, nasum non omnes æque firmum, neque oculos tam parvos: parum loquaces, & quasi cogitabundi equitant: mores eorum reliqui, nostris Bosphori Tartaris non absimiles, sed minus barbari. Exteris mire gaudent: morosam Sinarum gravitatem non ferunt; atque hac de causa in primo congressu humaniores apparent.

Hæc de illorum moribus pauca. Vt vero ad urbem ab illis occupatam revertamur; cum in ea ex aliis Provinciis quamplurimi ditissimi adessent mercatores, libe-

Edictum Tartarorum.

Tartarorum vestis, ac mores.